

Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2013

VERORDENING TOESLAGEN EN VERLAGINGEN WET WERK EN BIJSTAND 2012

Verordening, vastgesteld bij Raadsbesluit van 10 december 2012, nummer R2012.0053, gepubliceerd 19 december 2012, in werking getreden 1 januari 2013.

De Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2012, vastgesteld bij Raadbesluit van 29 maart 2012, nummer R2012.0012 - D, in werking getreden met ingang van 19 april 2012 is per 1 januari 2013 ingetrokken.

Gebaseerd op artikel 8, lid 1 onder c, juncto artikel 30 van de Wet werk en bijstand (WWB)

De "Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2013" stelt regels met betrekking tot verhoging of verlaging van de norm als bedoeld in de wet.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen.

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. de wet: de Wet werk en bijstand;
 - b. college: het college van burgemeester en wethouders ;
 - c. woning: een woning, een woonwagen of een woonschip;
 - d. woonkosten: indien een huurwoning wordt bewoond, de geldende huurprijs; of indien een eigen woning wordt bewoond, de tot een bedrag per maand omgerekende som van de verschuldigde hypotheekrente, de in verband met het in eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten en een naar de omstandigheden vast te stellen bedrag voor onderhoud;
 - e. gehuwdennorm: de norm als bedoeld in artikel 21, onder c, van de wet.
 - f. verzorgingsbehoevende: persoon, die zonder de verzorging zou zijn aangewezen op opname in een instelling ter verzorging of verpleging.
2. Voor zover niet anders bepaald, worden begrippen in deze verordening gebruikt in dezelfde betekenis als in de wet en de Algemene wet bestuursrecht.

Hoofdstuk 2 Categorieën

Artikel 2 Categorieaanduiding

1. Voor belanghebbenden van 21 jaar of ouder, doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a, eerste lid van de Algemene Ouderdomswet, aan wie bijstand kan worden verleend, geldt een categorieaanduiding.
2. De categorieën worden aangeduid als:
 - a. alleenstaande;
 - b. alleenstaande ouder; of
 - c. gehuwde.

Hoofdstuk 3 Criteria voor het verhogen van de bijstandsnorm

Artikel 3 Verhogingscriteria

1. De toeslag als bedoeld in artikel 25 eerste lid van de wet bedraagt 20% van de gehuwdennorm voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft.

2. De toeslag als bedoeld in artikel 25 eerste lid van de wet bedraagt 10% van de gehuwdennorm voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder in wiens woning één of meer anderen hun hoofdverblijf hebben.
3. Voor de toepassing van dit artikel worden de volgende personen niet in aanmerking genomen als een ander, die in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft:
 - a. niet ten laste komende kinderen met een inkomen van ten hoogste de norm als bedoeld in artikel 21, onder a, van de wet, vermeerderd met de gemeentelijke toeslag als bedoeld in artikel 3 lid 2 van deze verordening;
 - b. de alleenstaande of alleenstaande ouder, die verzorgingsbehoevende is dan wel in wiens woning een verzorgingsbehoevende zijn hoofdverblijf heeft.

Artikel 4 Ouder en thuiswonend kind

In afwijking van artikel 3 bedraagt de toeslag als bedoeld in artikel 25 eerste lid van de wet :

1. voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder die hoofdbewoner is en in wiens woning alleen één of meer kinderen van 18 jaar of ouder die zelf ook een WWB-uitkering ontvangen hun hoofdverblijf hebben 15% van de gehuwdennorm;
2. voor de alleenstaande of alleenstaande ouder, die zijn hoofdverblijf heeft in de woning waarvan zijn ouder hoofdbewoner is 5% van de gehuwdennorm..

Artikel 5 Toeslag 21- en 22 jarigen

1. In afwijking van artikel 3 en artikel 4 bedraagt de toeslag als bedoeld in artikel 25 eerste lid van de wet voor:
 - a. een zelfstandig wonende alleenstaande van 21 jaar 0% van de gehuwdennorm;
 - b. een zelfstandig wonende alleenstaande van 22 jaar 10% van de gehuwdennorm.
2. Als de 22-jarige bedoeld in het vorige lid met één of meer anderen zijn hoofdverblijf heeft in dezelfde woning, wordt de toeslag als bedoeld in het eerste lid 0% van de gehuwdennorm.

Hoofdstuk 4 Criteria voor het verlagen van de bijstandsnorm of de toeslag

Artikel 6 Verlagen bijstandsnorm gehuwden

1. De verlaging als bedoeld in artikel 26 van de wet bedraagt 10% van de gehuwdennorm voor gehuwden, in wiens woning een ander zijn hoofdverblijf heeft.
2. Het derde lid van artikel 3 en het eerste lid van artikel 4 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7 Verlagen bij ontbreken woonkosten

1. De verlaging als bedoeld in artikel 27 van de wet bedraagt 18% van de gehuwdennorm, indien belanghebbende geen woning bewoont, dan wel een woning bewoont waaraan geen woonkosten verbonden zijn.
2. De verlaging als bedoeld in het eerste lid kan voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder niet leiden tot een uitkering, die lager is dan de norm als bedoeld in artikel 21, onder a of b, van de wet.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 8 Opdracht college

1. De uitvoering van deze verordening berust bij het college.
2. Het college beslist in gevallen waarin deze verordening niet voorziet.

Artikel 9 Hardheidsclausule

In gevallen waarin de toepassing van deze verordening een bijzondere hardheid zou betekenen voor de belanghebbende is het college bevoegd om af te wijken van het bepaalde in de artikelen 3 tot en met 7.

Artikel 10 Overgangsrecht

1. Artikel 4 wordt uitsluitend toegepast bij aanvragen, ingediend vanaf de datum waarop deze verordening in werking treedt.
2. Indien en voor zover een uitkeringsgerechtigde die op 31 december 2012 bijstand ontving door toepassing van één of meer bepalingen van deze verordening recht heeft op een lagere toeslag dan met toepassing van de tot 1 januari 2013 geldende verordening, blijft deze laatste verordening gedurende maximaal een jaar van kracht.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2013.
Gelijktijdig wordt de Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2012 ingetrokken.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2013 .

Toelichting op de Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2013.

Toelichting algemeen

Op grond van de Wet werk en bijstand (WWB) dient de gemeenteraad een verordening vast te stellen met betrekking tot het verhogen en verlagen van de norm als bedoeld in artikel 8, lid 1, onder c juncto artikel 30 van de wet.

Per 1 april 2012 trad een nieuwe verordening in werking, vanwege de introductie per 1 januari 2012 in de wet van het begrip 'gezinsnorm' en de daaruit voortvloeiende huishoudinkomenstoets. Na het zgn. Voorjaarsakkoord is deze toets weer ongedaan gemaakt. Dat maakte het nodig de verordening weer aan te passen. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt om een inhoudelijke wijziging van de toeslag van thuiswonende kinderen in te voeren. Deze kinderen hebben niet langer recht op een gemeentelijke toeslag van 10% maar van 5%. De toeslag voor de ouder wordt in dat geval 15%. De overweging is dat een thuiswonend kind lagere bestaanskosten heeft dan iemand die zelfstandig wonend is. Ook wordt daardoor een betere verhouding bereikt in het uitkeringniveau van de ouder waar het kind inwoont en dat van het kind zelf. Onder de werking van de 'oude' verordening kregen beiden een gemeentelijke toeslag van 10%, terwijl in de praktijk de ouder voor het grootste deel van de vaste lasten stond. De jongere had daarmee financieel een bevoorrechte positie. Dat wordt met de bepalingen in deze nieuwe verordening ongedaan gemaakt. De ouder krijgt een toeslag van 15% en de inwonende jongere van 5%. Zie verder de toelichting bij de artikelen 3 en 4.

Toelichting per artikel

Artikel 1 Begripsbepalingen
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2 Categorieaanduiding
De werking van deze verordening is beperkt tot uitkeringsgerechtigden in de leeftijdscategorie van 21 tot het moment dat men AOW-gerechtigd is. De artikelen 26, 27 en 28 WWB maken ook categoriale

verlagingen mogelijk voor uitkeringsgerechtigden van 18, 19 en 20 jaar. Deze uitkeringsgerechtigden hebben echter al een lagere norm (de jongerennorm), omdat zij in principe een beroep kunnen doen op de ouderlijke onderhoudsplicht.

Wanneer het niet toepassen van de verordening op uitkeringsgerechtigden van 18, 19 of 20 jaar onredelijke uitkomsten geeft, dan blijft het college bevoegd om op grond van artikel 18, eerste lid, van de wet de bijstand anders vast te stellen.

Artikel 3 Verhogingscriteria

Lid 1

Alleenstaanden en alleenstaande ouders die de kosten niet met een ander kunnen delen (in de woning heeft geen ander zijn hoofdverblijf) hebben recht op de maximale toeslag van 20% van de gehuwdennorm. Dit volgt uit artikel 30, tweede lid, onder a, van de wet.

Bij huur van een kamer van een kamerverhuurbedrijf wordt de kamer als zelfstandige wooneenheid aangemerkt en bestaat recht op de maximale toeslag van 20% van de gehuwdennorm. Of hiervan sprake is, moet blijken uit concrete feiten en omstandigheden. Criteria kunnen zijn: het contract, het antwoord op de vraag of de verhuurder zelf ook het pand bewoont als hoofdbewoner, het aantal verhuurde eenheden en of er sprake is van alle faciliteiten om van zelfstandige bewoning te kunnen spreken.

Lid 2

Wanneer in de woning van de uitkeringsgerechtigde een ander zijn hoofdverblijf heeft, wordt er vanuit gegaan dat deze bepaalde kosten kan delen (bijvoorbeeld huur en energiekosten). Het is niet van belang of de uitkeringsgerechtigde de kosten daadwerkelijk deelt. Dat is een verantwoordelijkheid van de uitkeringsgerechtigde zelf.

Omdat de uitkeringsgerechtigde niet alle noodzakelijke kosten van bestaan kan delen, ontvangt hij wel een toeslag, maar deze is lager dan de toeslag van het eerste lid en bedraagt 10% van de gehuwdennorm. De toeslag is ook 10% als meer dan één ander zijn hoofdverblijf heeft in dezelfde woning. Zolang er sprake is van een zelfstandige huishouding, blijft een deel van de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan uitsluitend voor rekening van de uitkeringsgerechtigde.

Voor huur van kamers bij een kamerverhuurbedrijf wordt verwezen naar de toelichting op het eerste lid.

Lid 3

Het gaat hier om het delen van kosten met één of meer inwonende kinderen met een eigen inkomen (geen WWB). De alleenstaande en alleenstaande ouder moeten daarom de inlichtingen over de inkomsten van het kind verstrekken om vast te kunnen stellen of dit lid van toepassing is.

De wet bepaalt in artikel 25 dat de kosten in elk geval niet kunnen worden gedeeld met thuisinwonende kinderen van 18 jaar of ouder die een in aanmerking te nemen inkomen hebben van ten hoogste het normbedrag voor de kosten van levensonderhoud, genoemd in artikel 3.18 van de Wet Studiefinanciering 2000. Dat bedrag is in 2012:€ 604,15. Wij kiezen als grens voor de basisnorm voor een alleenstaande vermeerderd met 10% (samen € 802,13) omdat het is een prikkel voor het kind om (meer) te verdienen zonder dat dit onmiddellijk van invloed is op de uitkering van de ouder.

Er moet een duidelijke indicatie zijn op grond waarvan de verzorgingsbehoefte kan worden aangenomen. De verzorgende neemt bepaalde taken van de verzorging op zich die anders zouden zijn gegeven in een instelling ter verzorging of verpleging.

Zorgbehoevenden en verzorgenden, tussen wie een eerste- of tweedegraads bloedverwantschap bestaat, worden op grond van artikel 4 van de wet eveneens niet aangemerkt als degenen in wiens woning een ander zijn hoofdverblijf heeft.

Artikel 4 Ouder en thuisinwonende kind

De toeslag voor de alleenstaande (ouder) met uitsluitend inwoning van één of meer niet tot hun last behorende kinderen vanaf 18 jaar met een bijstandsuitkering, is vanaf 1-1-2013 bepaald op 15% van de gehuwdennorm.

In het tweede lid van dit artikel is bepaald dat de gemeentelijke toeslag voor een thuisinwonende kind is bepaald op 5% of de ouder nu wel of niet ook bijstand ontvangt. Daarbij is overwogen dat een inwonend kind voor veel minder kosten staat dat een zelfstandig wonend persoon. De praktijk leert dat de ouder voor het voor (vrijwel) alle vaste lasten staat en dat het kind daardoor feitelijk over een hoger besteedbaar inkomen beschikt dan de ouder. Dat geeft scheve verhoudingen in het gezin. Ook vergeleken met een persoon die besluit op kamers te gaan wonen geeft een scheef beeld; zo'n persoon krijgt een toeslag van 10% maar staat voor veel meer kosten dan het kind dat bij zijn ouder(s) inwoont.

Artikel 5 Toeslag 21- en 22-jarigen

De wet geeft de mogelijkheid de toeslag voor 21- en 22-jarige zelfstandig wonende alleenstaanden lager vast te stellen. Dan kan zich voordoen als het college van oordeel is dat, gezien de hoogte van het minimumjeugdloon, de hoogte van de toeslag een belemmering kan vormen voor de aanvaarding van arbeid (artikel 29 WWB).

De bijstandsnorm voor een 21-jarige met een toeslag van 20% is gelijk aan het voor hem geldende minimum jeugdloon. Bij een 22-jarige is het verschil ruim honderd euro. In de praktijk blijkt dat jongeren minder gemotiveerd zijn om actief naar werk uit te zien als ze er (financieel) niet beter van worden. Om die reden wordt de toeslag voor een 21-jarige nu bepaald op 0% en voor een 22-jarige op 10% van de gezinsnorm. Daarmee komt de totale uitkering uit op ongeveer 70% van het voor hen geldende minimum jeugdloon, welk percentage overeenkomt met de verhouding tussen de bijstandsnorm met 20% toeslag ten opzichte van het minimumloon vanaf 23 jaar.

Het tweede lid bepaalt dat als de kosten met een ander kunnen worden gedeeld, de toeslag voor de 22-jarige 0% worden. Dat is in lijn met artikel 3. Bij de 21-jarige verandert in dat geval niets omdat deze al geen toeslag ontvangt.

Artikel 6 Verlaging bijstandsnorm gehuwden

De verlaging van de bijstand aan gehuwden met kostendeling is het spiegelbeeld van de toeslagen voor alleenstaanden en alleenstaande ouders, zoals die zijn bepaald in de artikelen 3 en 4. Kunnen dus gehuwden de kosten delen dan is er een verlaging van 10% van de gehuwdennorm. Worden de kosten echter gedeeld met (uitsluitend) één of meer kinderen met bijstand, dan is de verlaging 5%.

Artikel 7 Verlaging bij ontbreken woonkosten

Het college verlaagt de norm of de toeslag (verder) op grond van artikel 27 WWB als de uitkeringsgerechtigde lagere kosten van bestaan heeft door zijn woonsituatie. De verlaging is vastgesteld op 18%. Dat komt overeen met het bedrag dat bij toepassing van de huurtoeslag voor eigen rekening blijft. Als aan een door de uitkeringsgerechtigde bewoonde woning geen woonkosten zijn verbonden verlaagt het college de norm met 18% van de gehuwdennorm (bijvoorbeeld bij kraakwoningen).

In het tweede lid wordt aangegeven dat toepassing van een verlaging er niet toe kan leiden dat de uitkering (inclusief eventuele toeslag) lager wordt dan de norm, als bedoeld in artikel 21 van de wet. Dit geldt alleen voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder. Belanghebbenden dienen minimaal over het normbedrag als bedoeld in artikel 21 van de wet te kunnen beschikken.

Artikel 8 Individualisering

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 9 Hardheidsclausule

Eén van de kenmerken van de Wet werk en bijstand is afstemming van de bijstand op de feitelijke behoefte in het individuele geval. Aan dit beginsel wordt ook inhoud gegeven door de mogelijkheid de hoogte van toeslagen en verlagingen af te stemmen op de zeer bijzondere individuele situatie van de belanghebbende.

Artikel 10 Overgangsrecht

Uitgangspunt is dat de nieuwe verordening per 1 januari 2013 wordt toegepast op bijstandsaanvragen die op en na die datum worden ingediend. Ook is de nieuwe verordening direct van toepassing vanaf 1 januari 2013 op een uitkering die reeds bestond op 31 december 2012 en waarbij toepassing van de nieuwe verordening voor de belanghebbende niet tot nadeel leidt.

De oude verordening blijft tot 1 januari 2014 beperkt van toepassing. Dat houdt vooral verband met de gevolgen van artikel 4. Thuisinwonende jongeren met bijstand hebben onder die oude verordening recht op een gemeentelijke toeslag van 10%. Dat wordt vanaf 1 januari 2013 5%, maar lopende gevallen houden hun toeslag nog maximaal een jaar.

Indien gedurende tenminste 30 dagen geen recht op algemene bijstand heeft bestaan, eindigt de toepassing van de oude verordening. Deze situatie vloeit voort uit artikel 45, derde lid, van de wet (30-dagen regel).

Artikel 11 Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 12 Citeertitel

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.